

har jeg aldrig gjort Forsøg paa at benægte, og det vilde ogsaa være urigtigt, om man vilde benægte det; men jeg maa bestemt hævde, at til Trods derfor er det ikke i Landbruget, at Formuerne skabes, man skal andetsteds hen for at finde dem. Jeg maa maaske i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at det er ikke alene Foderstoffer eller kunstig Gødning eller den Slags Ting, som Landbruget skal købe, som er blevet meget dyrere, som er steget med 100 pCt. eller mere, men ogsaa Arbejdskraften paa Landet er blevet betydeligt dyrere, end den har været før, og det er i Virkeligheden glædeligt, for Arbejdsmændene, Daglejerne paa Landet har altid været for daarligt lønnede. Medens en Tjenestekarl saaledes f. Eks. kunde tjene 4—500 Kr. aarligt foruden frit Ophold, kunde en Daglejer, naar vi gaar en halv Snes Aar tilbage i Tiden, ikke tjene mere end godt 500 Kr. paa egen Kost. Det var i Virkeligheden en daarlig Betaling for Daglejerne. Derfor kan man sige, at det er glædeligt, at Lønningerne er blevet noget større. Jeg maa maaske i samme Forbindelse have Lov til at gøre opmærksom paa, at i alle de Tilfælde af Jordarbejde, jeg har haft med at gøre i det forløbne Aar, og det er ikke saa ganske faa, har vi maattet forhøje Prisen paa Arbejdet med 50 pCt., saaledes at de fleste af de Entreprenører, jeg har haft med at gøre i det forløbne Aar, har betalt deres Arbejdsmænd 60 Øre i Timen. Jeg maa føje til, at jeg ikke i et eneste Tilfælde har hørt en Landmand beklage sig derover; alle har fundet det rimeligt, at Arbejderne i disse dyre Tider skulde have noget mere for deres Arbejde.

Naar Forholdet er det, at det, naar der er Tale om Nød her i vort Samfund, næsten aldrig er paa Landet, men i Regelen først og fremmest i Byerne, det er galt, maa det vel nærmest komme deraf, at man i Byerne lønner for daarligt og paa Landet lønner forholdsvis godt, om jeg end naturligvis ved, at det er noget dyrere at leve i Byerne end paa Landet. Man kunde da fristes til at sige: Saa lad dog de Mennesker blive ude paa Landet. Det har jeg ogsaa tilraadet mine Medmennesker, naar som helst jeg kunde, ikke alene fordi Nøden aldrig bliver saa stor paa Landet som i Byerne, men ogsaa fordi Landbruget efter min Mening i det hele taget er den sundeste af alle Virksomheder; jeg tror, det er det bedste for det enkelte Menneske, og i saa Fald er det selvfølgelig ogsaa det bedste for det fælles Samfund. I øvrigt har formentlig Lovgivningsmagten i Almindelighed haft den samme Opfattelse,

idet der fra Lovgivningsmagtens Side er gjort et ganske betydeligt Arbejde for at støtte de Bevægelser, der gaar ud paa at opmuntre Folk til at dyrke Jorden fremfor at flytte ind til Byerne.

Med Hensyn til Dyrtiden vil jeg gerne saa kraftigt, som det er mig muligt, lægge rette vedkommende paa Sinde at drage Omsorg for, at der fremskaffes billigt Brændsel, Brød, Kartofler og Mælk, idet jeg gaar ud fra, at disse Varer hører til de allerførste Livsfornödenheder. Det er næsten uudholdeligt at se paa, at de fattige eller mindre bemidlede skal vende Femøren dobbelt saa tidt i Haanden, som de skulde tidligere, før de giver den ud, om de overhovedet har noget at give ud af, medens samtidig Aktierne i Kul, Skibe, Læder og mangfoldige andre Ting stiger ganske vanvittigt. Jeg begriber ikke, hvad der skulde være i Vejen for at tage meget haardt fat paa de Mennesker, som netop paa Grund af Krigen har haft ganske særlig store Indtægter, og derigennem afhjælpe Nøden hos dem, der af samme Grund umuligt kan skaffe Føden til sig og Familie. Det forekommer mig, at der bør tages meget kraftigt fat, betydeligt kraftigere, end man har gjort hidtil. Hvad angaar den Ordning, der nylig er truffet med Hensyn til Prisen paa Mælk, synes jeg, at den fastsatte Grundpris er noget høj, den er 26 Øre pr. Kande, naar Smørret koster 1 Kr., med et Tillæg af $\frac{1}{6}$ Øre for hver Øre, hvormed Smørrets Pris overstiger 1 Kr. Det vil bevirke, at Mælken i København kommer til at koste det samme, som den har kostet i den senere Tid, ca. 29 Øre pr. Liter. Sammenligner jeg denne Pris med de Priser, vi giver f. Eks. i Herning ved Køb fra Mejeriets Vogn, nemlig 20 Øre, forekommer det mig, at Prisen i København er for høj. Jeg tager neppe fejl, naar jeg gaar ud fra, at det er mindst ligesaa dyrt at faa Mælken transporteret til Mejeriet i Herning som at faa den transporteret til en Station her paa Sjælland. Jeg kunde fristes til at sige, at det er ligesaa dyrt at faa Mælken transporteret til Mejerierne paa Vestkysten som at faa den transporteret til København, fordi Afstandene ovre ved Vestkysten i Regelen er saa meget større; men i alt Fald maatte den vel kunne sælges i København fra Vognene paa det allernærmeste for samme Pris som i Herning. Saa er der det Forhold, at Mælken her leveres, maaske endogsaa for den største Dels Vedkommende, paa Flaske, og der tages ca. 9 Øre pr. Liter for at levere Mælken paa Flaske. Jeg finder, at denne Pris er for høj, det maatte sikkert kunne gøres betyde-